

Lovforslag nr. L 123. Fremsat den 17. december 2003 af socialministeren (Henriette Kjær)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Præcisering af kommuners og amtskommuners forpligtelse til at levere tilbud på det sociale område)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 92 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Ved den konkrete vurdering af amtskommunens forpligtelse efter stk. 1 lægges vægt på borgerens behov og hjælpens specialiserede karakter, herunder behovet for specialiseret støtte til genoptræning, hjælp til udvikling af færdigheder og socialpædagogisk bistand m.v. Uanset 1. pkt. omfatter den amtskommunale forpligtelse efter § 92 de tilfælde, hvor en persons behov for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på 635.300 kr. eller mere.«

2. I § 93 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Ved den konkrete vurdering af amtskommunens forpligtelse efter stk. 1 lægges vægt på borgerens behov og hjælpens specialiserede karakter, herunder behovet for specialiseret støtte til genoptræning, hjælp til udvikling af fæ-

digheder og socialpædagogisk bistand m.v. Uanset 1. pkt. omfatter den amtskommunale forpligtelse efter § 93 de tilfælde, hvor en persons behov for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på 635.300 kr. eller mere.«

3. I § 131 d indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Hvis en kommune og amtskommune er enige om, at en borger opfylder betingelserne for at være omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar, og borgeren ikke ønsker at flytte fra eget hjem eller et kommunalt tilbud, så er amtskommunen forpligtiget til at medvirke til at finde frem til og finansiere et relevant alternativt tilbud til borgeren.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning til og med 31. december 2004.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslaget indebærer, at afgrænsningen mellem det kommunale og det amtskommunale forsyningsansvar efter lov om social service (serviceloven) præciseres.

Finansieringsreformen på det sociale område (grundtakstmodellen) trådte i kraft den 1. januar 2002 og afløste den hidtil delte finansiering. Der henvises til forarbejderne til lov nr. 489 af 7. juni 2001 om ændring af lov om social service og lov om hjemmesygeplejerskeordninger (L 162 2000-2001): Folketingstidende 2000-2001, Till. A 4536, Till. A 4465, FF 4745, Till. B 1252, FF 8677, FF 8891, Till. C 861.

I stedet for den hidtil delte finansiering mellem kommune og amtskommune er der indført et finansieringsprincip, hvorefter udgangspunktet er, at den myndighed, der beslutter og iværksætter tilbud efter serviceloven, selv fuldt ud afholder udgiften til foranstaltningen eller tilbuddet.

Finansieringsreformens samling af det økonomiske og det socialfaglige ansvar medfører behov for en præcis afgrænsning af forsyningsansvaret, idet finansieringsstrukturen nu er forskellig i forhold til, om der er tale om et kommunalt eller amtskommunalt forsyningsansvar.

Med henblik på at præcisere afgrænsningen af det kommunale og amtskommunale forsyningsansvar foreslås derfor med lovforslaget, at det fastsættes,

- at der ved den konkrete vurdering af den amtskommunale forpligtelse efter servicelovens §§ 92 og 93 skal lægges vægt på behovet for specialiserede ydelser, og
- at en person uanset den konkrete vurdering er omfattet af den amtskommunale forpligtelse efter §§ 92 og 93, når behovet for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på 635.300 kr. eller mere (2004-niveau).

Endvidere fastsættes det, at hvis en kommune og amtskommune er enige om, at en borger opfylder be-

tingelserne for at være omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar, og borgeren ikke ønsker at flytte fra eget hjem eller et kommunalt tilbud, så er amtskommunen forpligtiget til at medvirke til at finde frem til og finansiere et relevant alternativt tilbud til borgeren.

Lovforslaget betyder dermed, at hvis en borger fx vælger at bo hjemme i stedet for at vælge at flytte til et kommunalt eller amtsligt botilbud, så er amtskommunen forpligtiget til at medvirke til at finansiere den kommunale løsning i eget hjem.

2. Lovforslaget indhold

Lovforslaget indebærer, at afgrænsningen mellem det kommunale forsyningsansvar og det amtskommunale forsyningsansvar for hjælp til voksne efter serviceloven præciseres.

Grundtakstmodellen

Med lov nr. 489 af 7. juni 2001, der trådte i kraft 1. januar 2002, blev der gennemført en finansieringsreform på det sociale område med indførelsen af grundtakstmodellen på den del af det sociale område, hvor finansieringen hidtil har været delt mellem kommunen og amtskommunen. Det drejer sig om den sociale indsats for børn og unge med behov for særlig støtte og deres familier, børn med handicap og hjælp til voksne under 67 år med handicap eller særlige sociale problemer.

I stedet for den hidtil delte finansiering mellem kommune og amtskommune er der indført et finansieringsprincip, hvorefter udgangspunktet er, at den myndighed, der beslutter og iværksætter tilbud efter serviceloven, selv fuldt ud afholder udgiften til foranstaltningen eller tilbuddet.

Som en undtagelse er der for visse – typisk mere omkostningskrævende – tilbud og foranstaltninger indført en grundtakstmodel. Grundtakstmodellen indebærer, at kommunen og amtskommunen for at opnå grundtakstfinansiering skal følge en særlig visitationsprocedure (servicelovens § 131 b), og at det pågældende tilbud herefter finansieres ved, at kommu-

nen afholder udgiften op til grundtaksten, og at amtskommunen afholder den del af den samlede udgift, der ligger over grundtaksten, jf. servicelovens § 131 a og § 131 c.

Konkret indebærer grundtakstmodellen, at kommunerne som udgangspunkt betaler 100 pct. for egne foranstaltninger. Det drejer sig, jf. servicelovens § 129, stk. 3, bl.a. om personlig hjælp efter §§ 71-73 a og 76, ledsageordning efter § 78, støtte- og kontaktperson efter §§ 79 og 80, og ophold i boformer efter § 91.

En række ydelser efter serviceloven er omfattet af grundtakstfinansiering. Det drejer sig bl.a. om ophold i amtskommunale boformer efter §§ 92 og 93 for personer under 67 år, jf. servicelovens § 131 a, stk. 1.

For de tilbud, der er omfattet af grundtakstfinansiering, har amtskommunerne et forsyningsansvar. Det kommer til udtryk ved, at amtskommunen har pligt til at forestå tilbuddet, og at kommunerne skal betale op til den fastsatte grundtakst, og amtskommunen skal betale den udgift ved tilbuddet, der ligger ud over grundtaksten.

Amtskommunens finansiering af udgiften over grundtaksten forudsætter, at kommune og amtskommune er enige om visitationen til det tilbud, der omfattes af grundtakstfinansieringen. Den fælles visitationsprocedure er fastsat i servicelovens § 131 b. Enighed om visitationen omfatter både valget af foranstaltning(er) og prisfastsættelsen herfor.

Visitationsproceduren efter § 131 b indebærer, at kommunen sender en indstilling til amtskommunen om at finansiere udgiften over grundtaksten i forhold til et konkret tilbud, der er omfattet af grundtakstfinansiering. Hvis amtskommunen ikke kan imødekomme kommunens indstilling skal amtskommunens afslag ledsages af et forslag til et andet tilbud.

Det er endvidere en del af grundtakstmodellen, at amtskommunerne i visse situationer har mulighed for at medfinansiere udgifter til kommunale tilbud, som skal afholdes fuldt ud af kommunen. Baggrunden herfor er, at disse kommunale tilbud i nogle tilfælde kunne være et alternativ til de foranstaltninger, som efter § 131 a og § 131 c er omfattet af grundtakstfinansiering.

Et eksempel er sager om dyre kommunale botilbud i bofællesskaber eller eget hjem til personer med betydelige fysiske handicap som følge af sklerose eller andre fremadskridende lidelser, hjerneskade m.v., og med omfattende pleje- og omsorgsbehov, hvor borgeren med hjælpen fra kommunen kan blive boende i sine vante omgivelser.

Efter servicelovens § 131 d har amtskommunen derfor hjemmel til at medfinansiere udgifter til en

kommunal opgaveløsning, der skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter § 131 a og § 131 c. Amtskommunen kan efter bestemmelsen påtage sig at afholde den del af de kommunale udgifter, der ligger over grundtaksten.

Forsyningsansvaret

Afgrænsningen af det amtskommunale forsyningsansvar, der som nævnt er en forudsætning for at amtskommunen kan medfinansiere den kommunale opgaveløsning efter § 131 d, har i praksis givet anledning til vanskeligheder.

Usikkerheden har især samlet sig om kommunale løsninger til borgere, som kommunerne har ment opfylder kriterierne for et amtskommunalt døgntilbud efter servicelovens § 92. Servicelovens § 92 omfatter pladser i amtskommunale boformer, der er egnet til længerevarende ophold til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Afgrænsningen af forsyningsansvaret – dvs. fortolkningen af § 92 – er i praksis dels forstået således, at først når der indgår fagligt specialiserede ydelser i ydelsespakken, er der tale om amtslig forsyningspligt, og dels således, at den amtslige forsyningspligt indtræder væsentligt før.

Amtskommunerne har fortolket visitationskriterierne således, at rene pleje- og omsorgsopgaver - uanset omfang – er et rent kommunalt ansvarsfelt. Først når der indgår fagligt specialiserede ydelser i ydelsespakken, er der tale om amtslig forsyningspligt.

Kommunerne har fortolket visitationsbestemmelserne således, at den amtslige forsyningspligt indtræder væsentligt tidligere. En del kommuner har således ment, at alle ydelser, hvor udgiften overstiger grundtaksten bør være et amtsligt forsyningsområde.

Hensynet til borgeren tilsiger, at der mellem kommune og amtskommune hurtigt kan opnås enighed om myndighedernes ansvar for borgerens tilbud.

Efter fælles anmodning fra Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen har Socialministeriet i skrivelse af 28. august 2002 fortolket visitationsbestemmelserne i servicelovens § 92, således at det uden for de amtslige botilbud som udgangspunkt er kommunerne, der skal sørge for personlig hjælp og pleje, bl.a. hjemmehjælp, til personer med både midlertidig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Et behov for specialiseret støtte til genoptræning og hjælp til udvikling af færdigheder, herunder socialpæ-

dagogisk bistand m.v. er en klar indikator for et amtsligt forsyningsansvar.

Efter Socialministeriets opfattelse er også det samlede kvantitative behov for støtte til en person med varigt og betydeligt nedsat funktionsevne en indikator for, at den amtslige forsyningspligt indtræder, således at behov, der generelt må antages at ligge klart over den service, en kommune sædvanligvis må antages at kunne yde, kan indgå i vurderingen.

Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen indgik på denne baggrund den 14. oktober 2002 en aftale om afgrænsning af det kommunale og amtslige forsyningsområde i relation til døgntilbud til voksne med nedsat funktionsevne. Efter aftalen lægges vægt på et udgiftskriterium på 600.000 kr. årligt (2002-niveau) for den samlede hjælp til en person efter serviceloven. Ved sager under 600.000 kr. årligt er det en konkret vurdering af hjælpens specielle karakter, der afgør om personen er omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar, og ved sager på eller over 600.000 kr. årligt anses personen umiddelbart for omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar.

Afgrænsning af forsyningsansvaret

Lovforslaget indebærer, at fortolkningskriterierne i aftalen af 14. oktober 2002 for afgrænsningen af det kommunale og amtskommunale forsyningsansvar lovfæstes. Dette sker med henblik på at sikre en ensartet landsdækkende praksis.

Med lovforslaget foreslås det, at der fastsættes følgende kriterier for afgrænsningen af det kommunale og amtskommunale forsyningsansvar ud fra bestemmelserne i servicelovens §§ 92 og 93:

- Ved den konkrete vurdering af amtskommunens forpligtelse efter §§ 92 og 93, lægges vægt på borgerens behov og hjælpens specialiserede karakter, herunder behovet for specialiseret støtte til genoptræning, hjælp til udvikling af færdigheder og socialpædagogisk bistand m.v.
- Hvis behovet for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på 635.300 kr. eller mere er personen umiddelbart omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar efter §§ 92 og 93.

600.000 kr.-grænsen i aftalen mellem KL og Amtsrådsforeningen er fastsat i 2002-pl (pris- og lønniveau). I 2004-pl udgør grænsen 635.300 kr. Grænsen er reguleret som grundtaksterne. Reguleringsmetoden fremgår af servicelovens § 136, stk. 6, der indebærer, at grundtaksterne reguleres pr. 1. januar med den faktiske udvikling i lønninger og priser i den kommunale sektor i året 2 år forud for det år, hvor beløbene skal

gælde. Det fremgår også, at beløbene skal afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

De sager, der efter disse kriterier bliver omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar, bliver omfattet af de almindelige visitations- og finansieringsregler. Det vil sige, at hvis sagen efter kriterierne er omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar er der følgende muligheder for at opfylde den amtskommunale forsyningspligt

- borgeren visiteres til eller forbliver i et kommunalt tilbud, og amtskommunens medfinansierer udgiften til tilbuddet, jf. § 131 d, eller
- borgeren visiteres til et tilbud omfattet af grundtakstfinansieringen (§§ 92 og 93), jf. §§ 131 a og 131 b.

Medfinansiering

Med forslaget til et nyt stykke 2 i § 131 d, foreslås det, at hvis kommune og amtskommune er enige om, at en borger opfylder betingelserne for at være omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar, og borgeren ikke ønsker at flytte fra eget hjem eller et kommunalt tilbud, så er amtskommunen forpligtiget til at medvirke til at finde frem til og finansiere et relevant alternativt tilbud til borgeren.

Lovforslaget betyder dermed, at hvis en borger fx vælger at bo hjemme i stedet for at vælge at flytte til et kommunalt eller amtsligt botilbud, så er amtskommunen forpligtiget til at medvirke til at finansiere den kommunale løsning i eget hjem.

Det amtskommunale forsyningsansvar efter lovforslagets afgrænsningskriterier omfatter også de tilfælde, hvor en kommunal opgaveløsning består af foranstaltninger på private boformer.

Hvis der er enighed mellem kommune og amt om en konkret visitation, men ventetid på det ønskede tilbud, påhviler det efter servicelovens § 131 b, stk. 3, kommune og amtskommune at samarbejde om at tilbyde en forsvarlig indsats for borgeren i venteperioden. Under forudsætning af enighed om denne indsats, skal amtskommunen finansiere den del af udgifterne, der overstiger grundtaksten på området.

Servicelovens § 131 b, stk. 3 omfatter efter sin ordlyd kun ventetid i relation til foranstaltninger, som er omfattet af servicelovens § 131 a, dvs. grundtakstfinansierede tilbud. Det antages imidlertid i praksis, at hvis der er enighed om visitationen og amtskommunens medfinansiering af tilbud, der er omfattet af § 131 d, men ventetid til tilbuddet – fx et kommunalt bofællesskab for psykisk udviklingshæmmede - så bør amtskommunen også medfinansiere udgifter over

grundtaksten til en eventuel ventetidsløsning, som der er enighed om.

3. Lovforslagets konsekvenser

Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget er udgiftsneutral. Lovforslaget vedrører alene fordelingen af udgifter mellem amter og kommuner, ikke udgiftsvolumen. Lovforslaget indebærer en omfordeling af udgifter fra kommuner til amtskommune. Omfordelingen er en følge af, at afgrænsningen af det kommunale og det amtskommunale forsyningsansvar præciseres med lovforslaget.

I forbindelse med at Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen indgik en aftale om afgrænsning af det kommunale og amtslige forsyningsområde i relation til døgntilbud til voksne med nedsat funktionsevne, fik Amtsrådsforeningen udbetalt et acotobeløb af staten til at dække de forventede amtslig merudgifter ved aftalen. Konsekvenserne af aftalen indgik i den generelle efterregulering af finansieringsreformen.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser.

Erhvervsmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke erhvervsmæssige konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke ligestillingsmæssige konsekvenser.

Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos: Socialpædagogernes Landsforbund, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Den Sociale Ankestyrelse, De Samvirkende Invalideorganisationer, Børnesagens Fællesråd, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Dansk Handicap Forbund, Rådet for Socialt Udsatte, Forbundet af Offentligt Ansatte, Dansk Socialrådgiverforening, HK Kommunal, Ældre Sagen, Ældremobiliseringen, Landsforeningen for Socialpædagoger og Den Uvildige Konsulentordning på handicapområdet, Statsministeriet, Justitsministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Finansministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

	Positive konsekvenser / Mindreudgifter	Negative konsekvenser / Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stats, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Efter servicelovens § 92 sørger amtskommunen for, at der er det nødvendige antal pladser i boformer, der er egnet til længerevarende ophold til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psy-

kisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp i almindelige daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

- Forslaget til et nyt stykke 6 i § 92 indebærer, at
- der ved den konkrete vurdering af amtskommunens forpligtelse efter § 92, stk. 1 lægges vægt på borgernes behov og hjælpens specialiserede karakter, herunder behovet for specialiseret støtte til genoptræning, hjælp til udvikling af færdigheder og socialpædagogisk bistand m.v., og
 - hvis behovet for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på 635.300 kr. eller mere er personen umiddelbart omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar efter § 92.

Det er således kun ved sager, hvor behovet for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på mindre end 635.300 kr., at der skal foretages en konkret vurdering af behovet for specialiseret hjælp.

De sager, der efter disse kriterier bliver omfattet af den amtskommunale forpligtelse efter § 92, bliver omfattet af de almindelige visitations- og finansieringsregler.

Det vil sige, at hvis sagen efter kriterierne opfylder det amtskommunale forsyningsansvar skal kommunen og amtskommunen aftale, at

- borgeren visiteres til eller forbliver i et kommunalt tilbud, og amtskommunens medfinansierer udgiften til tilbuddet, jf. § 131 d, eller
- borgeren visiteres til et tilbud omfattet af grundtakstfinansieringen (§ 92), jf. §§ 131 a og 131 b.

Hvis der er enighed mellem kommune og amt om en konkret visitation, men ventetid på det ønskede tilbud, påhviler det efter servicelovens § 131 b, stk. 3, kommune og amt at samarbejde om at tilbyde en forvarlig indsats for borgeren i venteperioden. Under forudsætning af enighed om denne indsats, skal amtet finansiere den del af udgifterne, der overstiger grundtaksten på området.

Serviceovens § 131 b, stk. 3 antages i praksis også at omfatte tilbud, der er omfattet af § 131 d, således at hvis der er enighed om visitation til og amtets medfinansiering af tilbud, der er omfattet af § 131 d, men ventetid til tilbuddet – fx et kommunalt bofællesskab for udviklingshæmmede – så bør amtet også medfinansiere udgifter over grundtakst til en eventuel ventetidsløsning, som der er enighed om.

Det er i alle tilfælde, hvor amtskommunal medfinansiering kommer på tale, en forudsætning, at der er enighed mellem amt og kommune om såvel ydelsen / ydelsespakken som om prissættelsen. Kommuner og

amtskommuner skal således aftale, hvorledes udgifterne opgøres, jf. principperne i servicelovens § 131 a, stk. 6.

Til nr. 2

Efter servicelovens § 93 sørger amtskommunen for, at der er det nødvendige antal pladser til midlertidigt ophold i boformer

- 1) til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp i almindelige daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte, og
- 2) til personer med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.

Forslaget til et nyt stykke 3 i § 93 indebærer, at

- der ved den konkrete vurdering af amtskommunens forpligtelse efter § 93, stk. 1 lægges vægt på borgernes behov og hjælpens specialiserede karakter, herunder behovet for specialiseret støtte til genoptræning, hjælp til udvikling af færdigheder og socialpædagogisk bistand m.v., og
- hvis behovet for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på 635.300 kr. eller mere er personen umiddelbart omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar efter § 93.

Med forslaget fastsættes afgrænsningen af forsyningsansvaret på tilsvarende måde som efter forslaget til et nyt stykke 6 i § 92.

Der henvises derfor til bemærkningerne til nr. 1.

Til nr. 3

Efter servicelovens § 131 d, stk. 1, kan en amtskommune medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning, der ikke er omfattet af grundtakster.

Forslaget til et nyt stykke 2 i § 131 d, indebærer, at hvis en kommune og amtskommune er enige om, at en borger opfylder betingelserne for at være omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar, og borgeren ikke ønsker at flytte fra eget hjem eller et kommunalt tilbud, så er amtskommunen forpligtiget til at medvirke til at finde frem til og finansiere et relevant alternativt tilbud til borgeren.

Lovforslaget betyder dermed, at hvis en borger fx vælger at bo hjemme i stedet for at vælge at flytte til et kommunalt eller amtligt botilbud, så er amtskommunen forpligtiget til at medvirke til at finansiere den kommunale løsning i eget hjem.

Som led i den forberedende sagsbehandling, hvor der skal undersøges muligheder for hjælp til borgeren

i eget hjem, kan der tages udgangspunkt i en søgen efter relevant hjælp ud fra udgiften for et tilsvarende amtsligt botilbud. Amtskommunen må dog være nødt til at medfinansiere et beløb udover den tilsvarende udgift i et amtslig botilbud, hvis det ikke på denne måde kan lykkes at sammensætte et tilstrækkeligt tilbud, der kan dække borgerens behov.

Det amtskommunale forsyningsansvar efter lovfor-
slagets afgrænsningskriterier omfatter også de tilfælde, hvor en kommunal opgaveløsning består af foranstaltninger på private boformer.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Loven omfatter nye sager, der opstår fra ikrafttrædelsen, og tilbud, der er sat i værk bliver fra ikrafttrædelsen omfattet af loven.

Det foreslås, at lovændringen har virkning til og med 31. december 2004 med henblik på, at der for tiden herefter udarbejdes en mere permanent løsning.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003, foretages følgende ændringer:

§ 92. Amtskommunen sørger for, at der er det nødvendige antal pladser i boformer, der er egnet til længevarende ophold til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktions-evne har behov for omfattende hjælp i almindelige daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Stk. 2. Amtskommunen træffer efter indstilling fra opholdskommunen afgørelser om optagelse i boformer efter stk. 1, jf. § 131 b.

Stk. 3. Personer, som modtager tilbud efter stk. 1, og som ønsker at flytte til en anden amtskommune, har ret til et tilsvarende tilbud i en anden amtskommune. Det er en forudsætning, at den pågældende opfylder betingelserne for at blive optaget i både fraflytnings-amtskommunen og tilflytningsamtskommunen.

Stk. 4. Retten til frit valg efter stk. 3 omfatter ret til, at ens ægtefælle, samlever eller registrerede partner fortsat kan indgå i husstanden. Hvis en person ønsker, at en ægtefælle, samlever eller registreret partner fortsat skal indgå i husstanden, skal det tilbud, der gives efter stk. 1, være egnet til to personer. Hvis den pågældende person med handicap eller sindslidelse, jf. stk. 3, dør, har den efterlevende person ret til at blive boende.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betingelserne for at få tilbud om boform efter stk. 3.

1. I § 92 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Ved den konkrete vurdering af amtskommunens forpligtelse efter stk. 1 lægges vægt på borgere ns behov og hjælpens specialiserede karakter, herunder behovet for specialiseret støtte til genoptræning, hjælp til udvikling af færdigheder og socialpædagogisk bistand m.v. Uanset 1. pkt. omfatter den amtskommunale forpligtelse efter § 92 de tilfælde, hvor en persons behov for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på 635.300 kr. eller mere.«

§ 93. Amtskommunen sørger for, at der er det nødvendige antal pladser til midlertidigt ophold i boformer

- 1) til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp i almindelige daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte, og
- 2) til personer med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.

Stk. 2. Amtskommunen træffer efter indstilling fra opholdskommunen afgørelse om optagelse i boformer efter stk. 1, jf. § 131 b. Amtskommunen træffer dog afgørelse om optagelse, for så vidt angår tilbud efter stk. 1, nr. 2, til stofmisbrugere i behandling.

§ 131 d. En amtskommune kan medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning, der overstiger grundtaksterne i §§ 131 a og 131 c, når foranstaltningen skønnes at nedsætte amtskommunens udgifter efter disse bestemmelser.

Stk. 2. I ganske særlige tilfælde kan en amtskommune aftale at medfinansiere udgifter til en kommunal opgaveløsning, selv om betingelserne i stk. 1 ikke er opfyldt.

2. I § 93 indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Ved den konkrete vurdering af amtskommunens forpligtelse efter stk. 1 lægges vægt på borgerens behov og hjælpens specialiserede karakter, herunder behovet for specialiseret støtte til genoptræning, hjælp til udvikling af færdigheder og socialpædagogisk bistand m.v. Uanset 1. pkt. omfatter den amtskommunale forpligtelse efter § 93 de tilfælde, hvor en persons behov for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på 635.300 kr. eller mere.«

3. I § 131 d indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Hvis en kommune og amtskommune er enige om, at en borger opfylder betingelserne for at være omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar, og borgeren ikke ønsker at flytte fra eget hjem eller et kommunalt tilbud, så er amtskommunen forpligtiget til at medvirke til at finde frem til og finansiere et relevant alternativt tilbud til borgeren.«
Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning til og med 31. december 2004.

Til lovforslag nr. L 123. Skriftlig fremsættelse (17. december 2003)

Socialministeren (Henriette Kjær) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service (Præcisering af kommuners og amtskommuners forpligtelse til at levere tilbud på det sociale område)

(Lovforslag nr. L 123).

Den 1. januar 2002, blev der gennemført en finansieringsreform på det sociale område. Den såkaldte grundtakstmodel blev indført på den del af det sociale område, hvor finansieringen hidtil havde været delt mellem kommunen og amtskommunen.

Med grundtakstmodellen er der indført et finansieringsprincip, hvorefter udgangspunktet er, at den myndighed, der beslutter og iværksætter tilbud efter serviceloven, selv fuldt ud afholder udgiften til foranstaltningen eller tilbuddet.

Grundtakstmodellen indebærer også, at der for visse – typisk mere omkostningskrævende – tilbud og foranstaltninger er indført en grundtakst, hvor tilbuddet finansieres ved, at kommunen afholder udgiften op til grundtaksten, og at amtskommunen afholder den del af den samlede udgift, der ligger over grundtaksten.

Endelig er det en del af grundtakstmodellen, at en amtskommune kan medfinansiere udgifterne til en kommunal opgaveløsning, hvis det kommunale tilbud nedsætter behovet for at benytte amtskommunale tilbud, som er omfattet af grundtakster.

Udviklingen i praksis har vist, at finansieringsreformens samling af det økonomiske og det socialfaglige ansvar medfører behov for en

præcis afgrænsning af forsyningsansvaret, idet finansieringsstrukturen nu er forskellig i forhold til, om der er tale om et kommunalt eller amtskommunalt forsyningsansvar. Og hensynet til borgeren tilsiger, at der mellem kommune og amtskommune hurtigt kan opnås enighed om myndighedernes ansvar for borgerens tilbud.

Med henblik på at præcisere afgrænsningen af det kommunale og amtskommunale forsyningsansvar og sikre en ensartet landsdækkende praksis foreslås derfor med lovforslaget, at det fastsættes,

- at der ved den konkrete vurdering af den amtskommunale forpligtelse efter servicelovens §§ 92 og 93 skal lægges vægt på behovet for specialiserede ydelser, og
- at en person uanset den konkrete vurdering er omfattet af den amtskommunale forpligtelse efter §§ 92 og 93, når behovet for hjælp og støtte samlet udgør en årlig udgift på 635.300 kr. eller mere.

Endvidere foreslås med lovforslaget, at hvis en kommune og amtskommune er enige om, at en borger opfylder betingelserne for at være omfattet af det amtskommunale forsyningsansvar og borgeren ikke ønsker at flytte fra eget hjem eller et kommunalt tilbud, så er amtskommunen forpligtiget til at medvirke til at finde frem til og finansiere et relevant alternativt tilbud til borgeren.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.